

Motion till riksdagen 2009/10:T333

av Peter Hultqvist m.fl. (s)

Tre vägprojekt i Dalarna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i infrastrukturplaneringen studera förutsättningarna för ytterligare investeringar i E16-projektet Gävle–Malung–Oslo, riksväg 70 Enköping–Idre samt riksväg 50, Bergslagsdiagonalen.

Motivering

Dalarnas infrastruktur behöver förbättras. Det ingår som en självklar ambition i en strategi för regionförstoring. Fungerande kommunikationsleder är nödvändiga för dels näringslivets utvecklingsmöjligheter, dels privat- och persontransporterna. Inte minst förutsättningarna för pendling till och från arbete och studier har förbättrats och behöver även i framtiden förbättras. Ett ständigt pågående utvecklingsarbete när det gäller kommunikationerna är avgörande.

För Dalarnas del finns det tre viktiga projekt som måste framhållas. Det är projekt E16, en framtida Europaväg med sträckningen Gävle–Falun–Malung–Oslo, Bergslagsdiagonalen – riksväg 50 – som nu föreslås sträcka sig från Mjölby till Söderhamn samt riksväg 70, Enköping–Idre. För länets framtida utveckling är en successivt förbättrad vägstandard på dessa tre vägar av avgörande betydelse. De svarar för en mycket stor del av trafiken till och från Dalarna.

Vägarna är viktiga för person- och godstransporter och branscher som industri, handel och turism. De tre vägprojekten anknuter till områden som Idre och Malung–Sälen med deras tydliga profil inom turist- och besöksnäringen. Tunga industriorter som Ludvika, Avesta och Borlänge är också knutna till de aktuella vägarna. Noterbart i sammanhanget är att Dalarna är landets fjärde största exportlän.

I dagsläget gäller följande för de tre vägprojekten:

Fel! Okänt namn på

Bergslagsdiagonalen, riksväg 50, är en pulsåder i det mellansvenska inlandet som går genom Östergötland, Örebro, Dalarna samt Gävleborgs län. Dess sträckning föreslås nu gå från Mjölby till Motala, Örebro, Ludvika, Borlänge–Falun, Bollnäs och Söderhamn. Genom mångårigt arbete har vägens attraktionskraft stärkts. Investeringar och förbättringar har skapat förutsättningar för en ökad kommersiell omsättning och fler gästnätter.

Viktiga förbättringsarbeten som nu lyfts fram inom Vägverket är dels objektet Medevi–Brattebo Backe, dels väglänken Askersund–Skylberg. Det är av största vikt att de nu genomförs och prioriteras. Andra viktiga projekt efter vägen är Skräddarbo–Svabensverk, Kopparberg–norra Grängesberg samt väglänken Forna Boda–Guldsmedshyttan. Centrumgenomfarten i Ludvika behöver också åtgärdas. Den norra anslutningslänken till riksvägen över Trönö är också ett viktigt objekt. Dess höga samhällsekonomiska lönsamhet är tydliggjord.

Noterbart är att bygget av centrumgenomfarten i Motala ska starta, Älvkarhed–Skräddarbo är byggd och att Svabensverk–Lamborn är ett projekt som pågår. Bergslagsdiagonalprojektet flyttar successivt fram sina positioner, men ytterligare åtgärder krävs för fullföljande.

Riksväg 70 – Enköping, Sala, Avesta, Hedemora, Säter, Borlänge, Mora, Älvdalen och Idre – är en annan för Dalarnas del avgörande pulsåder för vägtransporter. Vägen är 430 kilometer lång. Den ansluter till två Europavägar, sju riksvägar och fyra länsvägar. Såväl person- som godstrafik utgör transportunderlaget. Riksväg 70 behöver förbättras i Västmanland exempelvis vid Kumla by–Simtuna, norr om Borlänge samt söder om Särna. Mötesseparering måste fullföljas söder om Borlänge till Sala. Här bör också noteras den positiva effekt som en planfri korsning vid riksväg 70–Smedjebacksvägen kan ha i kombination med en kraftfull förstärkning av riksväg 70 från Smedjebacksvägen till Gyllehemsvägen. Detta är det hårdast trafikerade avsnittet efter vägen.

Borlänge–Djurås är ett annat avsnitt där det är av största vikt att det investeras i sk mötteseparering. Denna del av vägen är en del av projekt E16 där regeringen nu beslutat om att ansöka om Europavägsstatus. Vidare bör sträckan Djurås–Leksand–Rättvik förses med mitträcke. I norra Dalarna bör delen närmast Särna prioriteras. Fullföljandet av investeringen vid Sala har varit bra och nödvändig. Men det är även i fortsättningen viktigt att riksväg 70 har en prioriterad ställning i Vägverkets planering.

Projekt Europaväg 16, från Gävle till Falun–Borlänge, Malung, Torsby, Kongsvinger och Oslo, är en vägsträckning som i sitt närområde har 1,2 miljoner arbetsplatser. På den norska sidan dominerar handel och i Sverige industri. I Malung–Sälen expanderar turismen. Mellan Norge och Värmland ökar pendlingen. För att ge trovärdighet åt projektet är det nödvändigt med en ny vägsträckning mellan Torsby och Kongsvinger. En sådan ny dragning är med nödvändiga förbättringsarbeten inkluderade beräknad till en kostnad av 800 miljoner kronor.

Regeringen beslutade i maj 2008 att uppgradera vägen Torsby–Riksgränsen från länsväg till riksväg. Vägverken i Norge och Sverige har förordat att vägen ska ges Europavägsstatus. Den svenska regeringen har

Fel! Okänt namn på

beslutat att till berört FN-organ i Genève ansöka om att hela vägsträckningen från Gävle till Oslo ska ges just Europavägstatus. Nu måste den ambitionen fullföljas. Arbetet med detta har pågått sedan januari år 2000 då projektet startade vid ett möte på Teknikdalen i Borlänge.

I nuläget går E16 från Londonderry till Belfast, Glasgow, Edinburgh, Bergen, Fagernäs och Oslo. Ett beslut som ger samma vägstatus på sträckningen Oslo–Gävle skulle i framtiden ge denna trafikled en större betydelse och tyngd.

Stockholm den 1 oktober 2009

Peter Hultqvist (s)

Anneli Särnblad (s)

Hans Unander ()

Carin Runeson (s)

Kurt Kvarnström (s)